

Streszczenie

Tematem niniejszej rozprawy były społeczno-kulturowe i pedagogiczne uwarunkowania aktywności patriotycznej studentów nauk społecznych uczelni lubelskich.

Głównym celem dysertacji stało się rozpoznanie uwarunkowań społeczno-kulturowych i pedagogicznych aktywności patriotycznej studentów nauk społecznych w zakresie teoretycznym oraz na podstawie własnych badań empirycznych w środowisku akademickim Lublina. Wyszczególnione cele badań empirycznych (poznawcze, teoretyczne, praktyczne) umożliwiły zdiagnozowanie istniejącego stanu rzeczy i sformułowanie konkluzji teoretycznych, jak również wskazanie aplikacji praktycznych.

W procedurze badawczej sformułowano problem główny i problemy szczegółowe, w których zawiera się charakterystyka uwarunkowań społeczno-kulturowych i pedagogicznych badanych studentów oraz związki tych uwarunkowań z wyróżnionymi kategoriami aktywności patriotycznej badanych osób. W całej rozprawie zastosowano metodę analityczno-syntetyczną, a w badaniach empirycznych metodę sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem autorskiego narzędzia kwestionariusza ankiety oraz metod statystycznych przeprowadzonych w programie SPSS.

U podstaw prezentowanych badań teoretyczno-empirycznych znajduje się personalistyczna koncepcja człowieka jako osoby oraz wychowania, które stanowi element trójczynnikowej teorii rozwoju osoby ludzkiej. Należą do niej czynniki wewnętrzne, endogenne, uwarunkowane wrodzonymi predyspozycjami; czynniki zewnętrzne, egzogenne, zależne od środowiska życia i wychowania oraz czynniki osobowościowe, związane z własną aktywnością osobową. Przedmiot podjętych badań stanowiły głównie czynniki zewnętrzne i ich związek z aktywnością własną człowieka.

Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny. Składa się z siedmiu rozdziałów, dopełnionych wstępem, wnioskami i aplikacjami, zakończeniem, bibliografią i aneksem. Dwa pierwsze rozdziały mają charakter teoretyczny. Rozdział trzeci dotyczy metodologii badań własnych, zaś kolejne cztery rozdziały w sposób analityczny prezentują wyniki badań ilościowych.

Nie ulega wątpliwości, że przedstawiona dysertacja ze względu na swój teoretyczno-empiryczny charakter może stanowić źródło cennej wiedzy nie tylko dla rodziców, duchownych, pedagogów i psychologów, ale i nauczycieli, w tym nauczycieli akademickich i wszystkich tych, którzy zainteresowani są problematyką aktywności patriotycznej młodego pokolenia, co w obecnej sytuacji społeczno-politycznej nabiera szczególnego znaczenia.

Słowa kluczowe: „patriotyzm”, „uwarunkowania społeczno-kulturowe”, „uwarunkowania pedagogiczne”, „aktywność”, „aktywność patriotyczna”, „student” oraz „młodzież akademicka”.